Donderdag 30 December 1943 DAGBLAD 60ste Jaargang, No. 4093

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zon- ags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
f 2.00 per maand [Aruba f 2.50] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers f 0.10.

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

Bommenstorm op Berlijn!

Russen nemen Korosten en meer dan 250 plaatsen in opmars naar Polen.

Malinovsky onderneemt nieuw offensief bij Zaporozhe.

Provincies Baniya en Kordun door Tito gezuiverd.

Eiland Nauru moest het weer ontgelden.

ALLES IS KLAAR.

Gemeld wordt, dat Generaal Eisenhower en Luchtmaarschalk Sir Arthur Tedder bij de besprekingen te Caïro het reusachtige plan voor de invasie van Europa uit het Westen bekendmaakten. Het plan werd binnen enkele dagen goedgekeurd en de grote legers met bergen materiaal begonnen zich voor te bereiden op het beslissende uur. De internationale conferenties bereikten haar hoogtepunt toen Eisenhower en Tedder een geheime vlucht naar Caïro ondernamen uit Frans Noord-Afrika en aan de vergadering het plan voorlegden waarin de Geallieerde lucht-, land- en zeestrijdkrachten de veelvoudige aanval zullen doen.

Zo belangrijk waren de besprekingen en zo dringend was de noodzaak om de oorlog zo spoedig mogelijk ten einde te brengen, dat toen Churchill en Roosevelt naar Teheran vertrokken, Eisenhower en Tedder achterbleven om de bizonderheden van de invasie uit te werken. Stalin, Molotov en Vorosjilov kregen te horen wie de leiders van het tweede front zouden zijn en het is bekend, dat de Russen hun grote instemming met de keuze der Bevelhebbers te kennen gaven (Caïro, (AP) 29.12).

SCHEEPVAARTBEWEGINGEN TE GIBRALTAR.

De grootste scheepvaartbewegingen te Gibraltar sedert de Italiaanse invasie werden gemeld door de radiostations van de as. tegelijk met nieuwe geluiden over de „onneembaarheid" der Duitse verdedigingswerken langs de Franse invasiekust.

De radio van Vichy deelde mede, dat een Britse kruiser en 9 torpedoboten uit Gibraltar vertrokken en dat er op het ogenblik 58 koopvaardijschepen in de haven zijn. Het DNB zeide in een bericht uit Madrid, dat een groot convooi van 77 schepen, grotendeels van 10.000 ton. uit de Atlantische Oceaan te Gibraltar arriveerde. De Zwitserse radio zeide, dat belangrijke Duitse troepenbewegingen in Frankrijk plaatsvonden tijdens de Kerstdagen en de radio van Parijs beweerde, dat het systeem van de Duitse kustverdediging in Frankrijk een invasie „zeer kostbaar" zou maken. (Londen, (AP) 29.12).

EEN BOODSCHAP VAN ROOSEVELT EN STALIN.

Gemeld wordt, dat Roosevelt en Stalin een felicitatieboodschap gezonden hebben aan Churchill voor het tot zinken brengen van de „Scharnhorst" door de Britse Marine.

Roosevelts boodschap luidde: „Het tot zinken brengen van de Scharnhorst is groot nieuws geweest voor ons allen. Gelukwensen aan de thuisvloot."

Stalin zeide: „Ik zend aan u persoonlijk en ook aan Fraser (Admiraal Sir Bruce Fraser, Opperbevelhebber van de thuisvloot) en aan de dappere matrozen van de Duce of York mijn gelukwensen voor deze schitterende klap: het tot zinken brengen van het Duitse slagschip Scharnhorst'. (Londen, (AP) 29.12).

DE DUITSERS HEBBEN MOEITE...

Het commando van de Geallieerde luchtmacht in het Midden-Oosten deelde mede, dat de Duitsers een moeilijke taak hebben om de eilanden in de Aegeïsche Zee van voorraden te voorzien. Voortdurend doet de Noordamerikaanse legerluchtmacht aanvallen op de geringe bevoorradingsmiddelen waarover de vijand kan beschikken. Het communiqué vertelde van talloze aanvallen in de afgelopen week op havenwerken en kleine schepen — waaronder zeilschepen — in dat gebied. Het grootste schip dat getroffen werd was een kustvrachtschip van 500 ton. Dit gebeurde Maandag nabij het eiland Rhodos. Het schip werd in beschadigde toestand achtergelaten. Zondag werden twee grote zeilschepen tot zinken gebracht en de haven van Stampalia aangevallen. Voorts vielen zware bommenwerpers de scheepvaart en kaden van Piraeus in het Zuiden van Hellas aan. Er werden ook schepen getroffen nabij Antiparos in de Aegeïsche Zee en Cythera. Er ging geen enkel vliegtuig verloren. (Caïro, (AP) 29.12).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Tijdens de dag van 29 December vervolgden onze troepen hun offensief in de richting van Vitebsk waarbij zij nog verschillende plaatsen veroverden.

Onze troepen van het 1e Oekraine-front overkomen de vijandelijke weerstand. Zij vervolgden hun offensief op succesrijke wijze en veroverden de stad en het spoorwegknooppunt Korosten. Ook veroverden zij de stad en het spoorwegknooppunt Tsjernyakhov en de stad en het spoorwegstation Skvira alsook meer dan 250 andere bewoonde plaatsen. Hiertoe behoorden 30 grote plaatsen en 8 spoorwegstations.

Ten Noorden van Kirovograd sloegen onze troepen op succesrijke wijze de aanvallen van grote strijdkrachten van vijandelijke tanks en voetvolk af en brachten zij den vijand hevige verliezen toe in manschappen en materiaal.

In de Dnjepr-bocht ten Westen van de stad Zaporozhe gingen onze troepen over tot het offensief en veroverden zij in de gevechten meer dan 30 plaatsen, waaronder de voorstad van Zaporozhe op de rechteroever van de Dnjepr alsook de grote plaatsen Zelyeni, Gai, Lukatsjevka, Khortitsa en 6 andere; bovendien werd de vijand van het eiland Khortitsa verdreven.

In andere sectoren van het front heersten verkenningsactiviteiten en vonden artillerie- en mortierenduels plaats. Op 28 December vernielden of ontwrichtten onze troepen aan alle fronten 113 Duitse tanks. 33 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten en door het afweervuur". (Moskou, (AP) 29.12).

GROTE AANVAL OP BERLIJN.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit: In de afgelopen nacht deden vliegtuigen van het Bommenwerperscommando een zeer hevige aanval op Berlijn. Meer dan 2000 ton aan brisant- en brandbommen werd geworpen.

De bemanningen rapporteerden, dat het bombardement geconcentreerd was en dat grote branden werden gezien waarvan de rook tot hoger dan 4800 meter opsteeg.

Mosquito's vielen doelen in Midden- en West-Duitsland aan. alsook in Noord-Frankrijk. Er werden mijnen gelegd in vijandelijke wateren. 20 Onzer vliegtuigen worden vermist." (Londen, (AP) 30.12).

Berlijn werd voor de 5e maal binnen 42 dagen gebombardeerd en volgens berichten van de as was de vernieling uitermate groot. De Duitse radio deelde mede, dat stoornisvliegtuigen zich na de aanval op de hoofdstad boven het Westen van Duitsland bevonden.

Reeds met het aanbreken van de dag van heden trokken grote formaties van Geallieerde bommenwerpers over het Kanaal in de richting van de Franse kust. De daglicht-aanval scheen plaats te vinden aan een uitgebreid front, waarbij zware bommenwerpers, gevechtsbommenwerpers en gevechtsvliegtuigen op alle hoogten vlogen.

HET BOMBARDEMENT OP ROME.

W. W. Hercher seint uit Londen. Geallieerde middelzware bommenwerpers bestookten gisteren de vliegvelden nabij Rome en de nazie-propagandisten wilden doen voorkomen alsof een aanval op de hoofdstad zelf gedaan was. Het communiqué van het Geallieerde Hoofdkwartier in Algiers bevestigde de bombardementen. Tevoren hadden de vijandelijke radio-stations levendige beschrijvingen gegeven hoe „zware bommen" op de buitenwijken van Rome vielen en schade en verliezen in de woonwijken veroorzaakten. De radio van Parijs zeide, dat bommen vielen te Garbatella, op ongeveer 2 kilometer ten Oosten van Vaticaanstad en dichtbij genoeg dat de Paus de aanval zou kunnen zien.

Een officieel rapport uit het Geallieerde Hoofdkwartier zeide echter, dat de bommenwerpers hangars, gebouwen en parkeerterreinen van het vliegveld Ciampino ten Zuiden van Rome aanvielen en nauwkeurig het vliegveld Centocello ten Oosten van de stad troffen. De aanval op de vliegvelden buiten Rome is de negende welke gemeld werd in het gebied van de Italiaanse hoofdstad, hoewel Rome zelf niet door de Geallieerden werd gebombardeerd sedert Augustus (Londen, (AP) 29.12).

TITO MELDT GROTE SUCCESSEN.

Het Joegoslavische communiqué uit het Hoofdkwartier van Tito meldt, dat, de Croatische provincies Baniya en Kordun „van den vijand gezuiverd zijn". Het communiqué deelde mede, dat de eenheden der Partijgenoten een Bulgaarse afdeling aan de Joegoslavisch- Helleense grens vernielden. De Burgaren deserteren naar de Bulgaarse brigade, welke door de Joegoslaven gevormd werd in het Joegoslavische Bevrijdingsleger. Er werden nog steeds spoorlijnen doorgesneden. De gevechten duren voort. (Londen, (AP) 30.12).

BOMBARDEMENT OP NAURU.

Admiraal Chester W. Nimitz maakte bekend, dat een ammunitie-opslagplaats vernield werd en branden werden gesticht in de hevig versterkte Japanse basis op het eiland Nauru op 650 kilometer ten Westen van de Gilbert eilanden door middelzware bommenwerpers van de Marine, die er Dinsdag een aanval deden. De vliegtuigen leden geringe schade. De Japanners hebben een lang vliegveld op Nauru, dat kan worden gebruikt door bommenwerpers. Ook zijn er verscheidene installaties in verband met de grote phosphaat-onderneming op het eiland. Ook werd bekendgemaakt, dat een Liberator van de Marine op verkenning in de Marshall eilanden, een vijandelijke tanker waarnam en beschadigde. (Pearl Harbor, (AP) 29.12).

GEHEIME WAPENEN.

De Noordamerikaanse Secretaris van Marine Frank Knox zeide op een persconferentie, dat de Marine geheime wapenen gebruikt om de Japanners in de Stille Oceaan terug te drijven. Hij verstrekte evenwel geen bizonderheden. „Op het terrein van nieuwe of geheime wapenen is de marine geenszins werkeloos gebleven" zeide hij. Ook maakte hij bekend, dat meer dan 42 vliegdekschepen in dienst zijn en „de grootste luchtmacht van gevechtsvliegtuigen op vliegdekschepen ter wereld hebben". Ook hebben zij een „machtige nieuwe duikbommenwerper".

Knox zeide in een overzicht van de vordering in 1943, dat de Noordamerikaanse marine-luchtmacht gegroeid is „op een wijze die ons de leiding in de wereld heeft gegeven".

Over de successen in de strijd tegen de vijandelijke duikboten tijdens dit jaar zeide hij, dat de vernieling door vijandelijke duikboten een nieuwe laagte en de vernieling van vijandelijke duikboten een nieuwe hoogte heeft bereikt. (Washington, (AP) 28.12).

EEN VREEMD ONTHAAL.

John Colburn seint uit Stockholm: De briefschrijver te Rome van het Zweedse nieuwsblad „Dagens Nyheter" deelde mede, dat 200 Noordamerikaanse, Britse en Canadese krijgsgevangenen bij een Kerstviering in een hotel te Rome onthaald werden door den Duitsen Commandant in de Italiaanse hoofdstad. Agne Hamrin, de briefschrijver, zeide, dat hij tot enkele der gevangenen sprak. De correspondent zeide, dat geen uitleg werd gegeven voor dit onthaal. De gevangenen kregen een maal, bestaande uit soep, aardappelen, vlees en wit brood. Elke man zeide ook een pakje met sigaretten en koek ontvangen te hebben (Stockholm, (AP) 28.12).

VOEDSEL VOOR HELLAS.

Radio-Vichy deelde mede, dat twee Zweedse schepen in huur van het Rode Kruis te Piraeus (Hellas) arriveerden met 1100 ton aan voedselwaren en medicijnen. (Londen, (AP) 29.12).

Het nieuws van vandaag.

Berlijn is vandaag een vuurzee na de zeer hevige aanval van gisteravond waarbij Britse en Canadese Lancasters en Halifaxes er een der grootste ladingen brisant- en brandbommen uitwierpen welke ooit op een enkel doel in een enkele aanval in deze oorlog werd geworpen. Tot een hoogte van vijf kilometer steeg de rook door het dichte wolkendek heen en terugkerende vliegers melden, dat het bombardement goed geconcentreerd was. Het is mogelijk, dat deze laatste reusachtige aanval de vernieling van de stad tot drie-vierden heeft gebracht en een eind heeft gemaakt aan de hoofdstad als centrum van Duitslands politiek en staathuishoudkunde. Dit is wat de Geallieerde oorlogsleiders beloofd hadden en dit is wat belangrijk zal bijdragen aan de ondergang van het Derde Rijk.

Hedenmorgen, reeds bij het krieken van de dag, trokken nieuwe formaties uit...... thans naar de Franse kust om de weg voor de invasie voor te bereiden. Deze invasie zal misschien nog vroeger komen dan verwacht werd, hoewel de nieuwe Geallieerde Opperbevelhebbers pas enkele dagen hun nieuwe post bekleden.

Rusland brengt blijkbaar reeds tot verwezenlijking wat het te Teheran beloofde te zullen doen. Het offensief ten Westen van Kiev neemt reuzenvormen aan en volgens de berichten uit de Sovjet-hoofdstad zijn de voornaamste Duitse verdedigingslinies reeds doorbroken. Meer dan 250 plaatsen werden gisteren veroverd in de opmars naar de Poolse grens, waaronder het spoorwegknooppunt Korosten en het station Tsjernyakhov.

In de Dnjepr-bocht wordt het ook steeds kwader voor de nazies nu Generaal Rodion Malinovsky zijn troepen bij Zaporozhe over de bevroren Dnjepr gezonden heeft in een nieuw offensief. Blijkbaar is deze aanval gericht op Nikopol, centrum van de mangaan-ontginning in de Oekraïne. Hedenmorgen wordt gemeld, dat de Duitse linie langs de Dnjepr op alle hoofdpunten stukgereten is als gevolg van de Russische doorbraak.

Maarschalk Tito, Bevelhebber van het Joegoslavische Bevrijdingsleger, meldt ook grote successen: de provincies Baniya en Kordun in Croatië zijn geheel gezuiverd van den vijand. En de Bulgaarse troepen lopen steeds meer over naar de guerrillero's.

In Italië dringt het 8e leger voor uit ten Noorden van Ortona en in de bergsector vorderde ook het 5e leger een weinig. Er schijnen nieuwe ontwikkelingen op til in het Middellandse Zeegebied, gezien de aankomst van grote convooien te Gibraltar.

Nauru, het eiland in de Stille Oceaan, dat door de Japanners bezet wordt, heeft deze dagen weer eens onderworpen aan een hevige bombardementsaanval.

Prof. van der Veldt over Nationale Ordening.

De plaats van het Individu in de gemeenschap.

Te straf eenheidsbesef schept dictatuur. Te los eenheidsbesef schept anarchie. Democratie is de belichaming van Eenheid in Verscheidenheid.

Ons biezonder Onderwijs wordt „a lesson in democracy" genoemd.

De mens is van nature een individu, een op zichzelf bestaand wezen. Maar hij is ook van nature een sociaal wezen: hij zoekt verband met anderen en aldus zijn ontstaan het huisgezin, de families, de stammen, de clans, de naties en staten.

Al deze groepen vormen op zich een eenheid. Maar hoe is die eenheid te rijmen met de individualiteit van den mens?

Hij heeft zijn individuele rechten, maar het groepsverband limiteert die rechten. Van nature tracht den mens zich tegen die restrictie te verzetten en dus is zijn individualiteit het grootste gevaar voor de eenheid.

Het is een eigenaardig verschijnsel dat in de laatste tientallen jaren het begrip van eenheid sterk naar voren gekomen is — op alle gebied, ook op het gebied der wetenschap. Daarvóór was het in de wetenschap niet veel anders dan analyse, versnippering en verdeling. Een voorbeeld uit de biologie. Men sneed een lichaam in stukken en brokjes, en onder de microscoop gelegd zag men dat die stukjes nog weer onderverdeeld konden worden in kleinere stukjes: de cellen. En dan kwam de chemie aan het woord en vertelde, dat de cellen bestonden uit moleculen en atomen, en de laatsten uit electronen, protonen, positronen enz. Dus — concludeerde de analyzerende wetenschap — een menselijk lichaam is enkel een mozaïek, een aggregaat van onafhankelijke, loshangende deeltjes, en als men die maar weer netjes in elkaar zet, kan men het lichaam weer opbouwen. Inderdaad, maar geen levend lichaam. Na al die versnippering was het leven eruit en bleef eruit. Dat bracht menigeen tot nadenken: de eenheid van het lichaam is dus meer dan een aggregaat van deeltjes. En velen keren thans terug naar het beginsel der eenheid.

Ik haalde dit voorbeeld aan, omdat de wetenschap tezamen met de wijsbegeerte altijd de beste barometer is voor de weersgesteltenis van de tijd.

Ook op staatkundig gebied, nationaal en internationaal, is er na de tijd van schromelijke verbrokkeling en versnippering een sterke stroming naar eenheid merkbaar. Het gevaar bestaat echter, dat men hier van het ene uiterste in het andere dreigt te vallen en dat men het kind wegwerpt tegelijk met het badwater. Ook hier bestaan de twee uitersten der antithese of zijn althans mogelijk: eenheid met prijsgeving van alle verscheidenheid — of wel enkel veelheid met verkrachting van alle eenheid. En daartussen staat de mogelijkheid der synthese: eenheid in verscheidenheid.

De eenheidsgedachte op nationaal-staatkundig gebied.

1. Een keuze voor extreme staatkundige eenheid is gedaan door Nazisme, Fascisme en Nippisme.

Vooral de Duitsers hebben het begrip van eenheid tot het uiterste doorgevoerd. Dat ligt in hun aard. Een Duitser is — ondanks de schijn van het tegendeel — veel sentimenteler dan een Latijn; en sentimenten en passies gaan altijd tot het uiterste. Onder de invloed van zijn gevoelens trekt de Duitser logisch de laatste conclusies uit zijn premissen. Een Latijnse geest doet dat ook, maar in zijn redeneringen staat hij veel minder onder invloed van zijn gevoel en bewaart hij zijn zin voor evenwicht, zodat als de conclusies al te dol dreigen te worden, hij zich zelf afvraagt of er misschien iets hapert aan zijn premissen. Niet zo de Duitser. Op den Duitser is van toepassing het bekende woord: Ons is niets te dol. En als iemand dat maar dikwijls genoeg herhaalt, dan begint hij werkelijk te geloven, dat zijn eigen handelwijze niet dol is. Net als de man van Chesterton, die op zijn hoofd ging staan en na een tijdje tot de overtuiging kwam, dat niet hij, maar de wereld op haar kop stond.

De premis van het Nazistisch staatkundig stelsel is de volkomen eenheid van de Staat belichaamd in de persoon van één Führer. De staat is een soort Al-God, zoals die door de Pantheïsten wordt geleerd. Individuen bestaan enkel voor de staat. Dit idee van extreme eenheid komt duidelijk tot uiting in de godslasterlijke woorden van den behangersknecht, die zich Hitler noemt: „Ik ben de wijnstok, gij zijt de ranken".

Logisch volgt uit dit systeem, dat het individu alleen mag denken wat de afgod denkt, eten wat hij voorschrijft, trouwen met wie hij wil; logisch volgt de destructie van het familieleven door raswetten, eugeniek en onvruchtbaarmaking; de vermoording van ieder die anders wil denken en doen; de uitroeiing van de godsdienst die een wezen erkent boven de afgod. De laatste logische consequentie is dat een man alleen kanonnenvlees is voor de uitbreiding van de staat en de vrouw een broedmachine om dat vlees te leveren waar kanonnen en alles wat daarmee samenhangt is ook een logische consequentie van het stelsel, zoals Thomas Masaryk, de eerste President van Tsjechoslowakije het uitdrukt: „The will to power is the cardinal point of Hitlerism" ...... it spurs the hate on to territorial expansion".

Voor sommige mensen schijnt dit extreme eenheidsidee aantrekkelijk te zijn. Ik voor mij pas ervoor. En ik dank God, dat het overgrote deel van ons nuchtere Nederlandse volk er ook voor bedankt en blijft bedanken, om te dansen naar de pijpen van een romantischen, vegetarischen schizoparoen, die de tranen in de ogen krijgt bij het zien van een bevroren bloem en geen vlees wil eten, omdat men daarvoor een beest moet doden, maar met grootste gemak mensen kan slachten bij duizenden zonder een spier te vertrekken.

Ongebreidelde verscheidenheid.

Het andere uiterste is het begrip van ongebreidelde verscheidenheid. Anarchisten trachten het in systeem te brengen — ofschoon de term „systeem" een tegenspraak betekent met het begrip. Het betekent volstrekte autonomie van het individu, individualisme à outrance. In de geschiedenis is het wel eens geprobeerd, maar het heeft nooit lang geduurd, omdat ook dit te dol is.

Democratieën zijn zeker niet, in opzet, anarchistisch: verre van daar. Toch zitten er in haar theoretisch stelsel elementen, waaruit in de practijk toestanden kunnen ontstaan, die bedenkelijk veel op anarchisme beginnen te lijken.

De eenheid van volk en natie en Staat wordt al te dikwijls opgeofferd aan de belangen van klassen, standen, partijen, kliekjes, coterietjes en individuen. Vanwege het beginsel van vrijheid en gelijkheid gaat het individu zich gemakkelijk verbeelden, dat hij alleen rechten en geen plichten heeft. Stromingen die beslist subversief zijn voor het leven zelf van de naties, worden of werden geduld, in naam van het heilige, maar verkeerd geïnterpreteerde principe der vrijheid. In één woord: in de democratieën moet het beginsel der eenheid het dikwijls afleggen tegen het beginsel der veelheid, verscheidenheid. Het grootste gevaar voor de democratieën is de kanker van de individuele neurose.

Het classieke voorbeeld is het parlementarisme in Frankrijk — waar in de 20 jaren tussen de beide oorlogen 42 ministeries kwamen en gingen — waar de kijvende partijtjes het land in de afgrond van anarchie stortten, — waar individuele belangen Frankrijk maakten tot een slavin in de harem van den Duitsen Pasja. In Frankrijk hebben we tastbaar de logische consequentie gezien van het individualisme: aan de ene kant anarchie, aan de andere kant cynisme, dat ontaardde in verraad aan het vaderland.

Van ons eigen goede Nederland wil ik niet te veel zeggen. Het vaderland is in doodsnood en aan een stervende verwijt men zijn gebreken niet, maar men tracht hem te redden. Het doet mij daarom zo goed te zien, dat Norman Cousins in zijn boek „The good inheritance" onder de weinige landen, die het ideaal van democratie „Eenheid in verscheidenheid" het meest nabijgekomen zijn, aan Nederland een ereplaats toewijst.

Wij zelf, die Nederland van nabij kennen, weten wel beter. Was bij ons werkelijk alles zo dik in orde? Een van onze meest sprekende karaktereigenschappen is zelfgenoegzaamheid. En daarom zijn wij geboren individualisten. Maar een echte individualist is een echte isolationist. Wanneer een individu, een groep, een klas, een stand zich isoleert, zich afzondert van de anderen, om enkel zijn eigen belang te zoeken, dan is het gedaan met de eenheid. Waren er bij ons ook niet, die slaven waren van hun eigenwaan, hun persoonlijk belang, hun laatdunkend egoïsme, hun geld en bezit, — waren er niet die hun bezit gebruikten om anderen slaven te maken. Waren er... maar genoeg; ik herinner me, dat ik geen kwaad van ons vaderland zou zeggen. Trouwens te veel gepraat over het verleden, doet de toekomst verliezen.

Geen uitersten.

Belooft die toekomst beter te zijn? De twee uitersten zijn de eenheidsstaat à la Hitler en de aan anarchie grenzende ontaarding van de democratie. Daartussen ligt de middenweg: verscheidenheid samengebonden in eenheid. Maar die middenweg kan wel door de democratie bewandeld worden, niet door Hitler, om van anarchie maar helemaal te zwijgen. De uitwassen zij niet inhaerent aan een democratie, maar de totalitaire staat wordt noodzakelijk tot uitwassen gedreven.

De democratie is niet anarchisch in karakter, terwijl de eenheidsstaat natuurnoodzakelijk dictatoriaal moet zijn.

Het doel van den staat kan en mag niet zijn alle individuen te amalgameren in een reusachtig geheel, den staat, die alleen voor allen denkt. **Het doel is en moet zijn, dat elk individu zich bewust gebonden weet en voelt in een organische eenheid met zijn medemensen.**

Dat is het ideaal van eenheid in verscheidenheid — en dat ideaal kan alleen in een democratie verwezenlijkt worden. Om die reden is het dan ook dwaasheid te spreken van de mislukking der democratieën.

Wat toch is democratie? Ik zal U niet vervelen met zwaarwichtige definities maar U enkel met een paar slagwoorden het karakter belichten.

Lincoln noemt het een regeringsvorm: „of the people, by the people, for the people". In dit laatste woord: „for the people" zit het samenbindende element: ieder mag medewerken aan de regering, aan het staatsbestel, maar dat voorrecht sluit in dat hij werkt, niet voor zich zelf, maar voor het hele volk, het gemenebest.

De Franse revolutie heeft de bekende woorden gesmeed: Liberté, égalité, fraternité. Wat is er al niet met die woorden gesold en toch hebben zij een diepe betekenis, op voorwaarde dat men ze niet afzonderlijk, maar alle drie tezamen in onderling verband opvat. Vrijheid alleen voert tot anarchie: in sommige landen was er veel vrijheid, maar weinig eenheid en dus ontbinding; ontbinding echter is een teken des doods. Vrijheid is zelfs niet het hoogste ideaal, maar enkel de basis waarop het huis der democratie kan worden opgetrokken.

Gelijkheid! Het slagwoord „alle mensen worden als gelijken geboren" is natuurlijk onzin, want zelfs al op het ogenblik van hun geboorte is er groot verschil tussen de geestelijke en lichamelijke hoedanigheden van de mensen.

Maar wel zouden alle mensen gelijkelijk de mogelijkheid moeten hebben om hun aangeboren hoedanigheden te ontwikkelen ten voordele van zich zelf, hun medemensen en den staat als geheel.

Het laatste woord „broederschap" wordt gewoonlijk helemaal vergeten of schijnt alleen te bestaan in het recht, dat men iedereen met jij en jou mag aanspreken. En toch is dat het begrip, dat zin en inhoud geeft aan de beide anderen.

Als de mensen van een land zich eerlijk en oprecht gingen beschouwen als één huisgezin met vele leden, zouden dan niet de vrijheid en gelijkheid gewaarborgd zijn, maar vrijheid in gebondenheid en gelijkheid niet alleen in lusten maar ook in lasten?

Of men dit nu broederschap noemt of solidariteit, of eenheidsbesef of doodeenvoudig naastenliefde, zoals Mazaryk doet, dat komt er weinig op aan. Het is het diepe en grote idee, geleeraard door mannen als John Locke, Hugo de Groot, Thomas van Aquino, S. Paulus.

Eenheid door zelfbeperking der individuen.

Indien dus democratie juist wordt opgevat, belichaamt zij het ideaal: **eenheid in verscheidenheid.** De verscheidenheid wordt gewaarborgd: de individuele rechten met betrekking tot huisgezin, eigendom, godsdienst worden niet beknot. **En de eenheid kan bereikt worden, als de individuen zich zelf maar beperken willen.** Doen zij dat niet, verliezen zij het besef van eenheid, zijn zij zich niet of niet voldoende bewust tot de grote, levende eenheid van het volk te behoren, zij zij niet in staat een krachtig bestuur te kiezen en zich met vrijen wil aan dat bestuur te onderwerpen, dan blijft alleen het alternatief van de twee uitersten over: ofwel de atomistische veelheid van de anarchie, ofwel een eenheid opgelegd door de Gestapo. Wenst men geen eenheid van geest, dan blijft niets over dan de eenheid van dwang en geweld of de chaos.

De keuze is niet moeilijk. Moeilijker is de uitvoering en — voor zover nodig — de weg tot inkeer. De moeilijkheid schuilt niet in de democratie als zodanig, maar in de personen, die haar vormen.

U zult niet van mij verlangen of zelfs maar verwachten, dat ik U vertel, hoe ik mij de staatsinrichting denk, van b.v. ons land na den oorlog. Hoe ik mij de oplossing denk, zal U onderdaad niet in het minst interesseren, evenmin als het mij, eerlijk gezegd, bijzonder interesseert te weten, wat mijnheer A in Londen of mijnheer B in New York daarvan denkt. Wat mij echter wel belang zou inboezemen, is te weten, hoe de 9 millioen in Nederland daarover denken. Want aan hen komt het recht toe uit te maken, hoe het staatsbestel moet geregeld worden; niet aan ons. Dat is weder een van de billijke eisen der democratie.

Men hoort soms de opmerking maken, dat men in het buitenland rustiger ook kan denken en dus beter in staat zijn om plannen voor de wederopbouw van het vaderland uit te werken en aldus van advies kunnen dienen. Ik twijfel geen ogenblik aan de oprechte bedoelingen van hen, die zo spreken maar de enige vraag is, of de 9 millioen van ons advies gediend zullen zijn. En dan vrees ik, dat we ons aan een illusie overgeven. Het moge waar zijn, dat wij hier hard voor de overwinning en het herstel van ons vaderland werken, — maar onze landgenoten in de bezette gebieden, Nederland en Indië, zijn zonder twijfel overtuigd, dat zij er veel meer voor doen, omdat zij er voor werken zonder enig financieel profijt en onder voortdurend levensgevaar, omdat zij ervoor lijden en hun vrouwen en kinderen honger hebben, omdat hun zoons en broers terechtgesteld zijn of vermoord worden in de concentratiekampen.

En daarom, terecht of ten onrechte dat laat ik daar, maar psychologisch is het heel goed te verklaren, dat zij zich als de echte vaderlanders beschouwen. En zij zouden ons dat ook wel eens heel duidelijk kunnen laten merken, als wij terug zouden keren met het idee, om een beetje te schoolmeesteren. Ik geloof, dat een grote mate van bescheidenheid ons heel wat teleurstelling zal kunnen besparen.

Niettemin, van één ding mogen we wel zeker zijn, dat het na-oorlogse Nederland er heel anders zal uitzien dan dat van vóór 10 Mei 1940, dat vele heilige huisjes zullen worden platgelopen, en dat vele ideeën en theorieën, die ons misschien heel erg dierbaar zijn, voor goed tot de geschiedenis behoren.

Uit de berichten, die uit Nederland doorsijpelen, mogen we reeds nu met zekerheid concluderen, dat de kentering zich oriënteert in de richting van **grotere eenheid, hechtere ordening** en een **sterk gezag.**

Inderdaad het bindend element van alle eenheid is het **gezag.** Het gezag moet onwrikbaar zijn tegenover het doel en elastisch tegenover de mensen, die het tot dat doel moet brengen. **De beide qualiteiten met elkander te verenigen is een zeer delicate opdracht waartoe slechts sterke mensen met een soepel karakter in staat zijn.** Vele gezagsdragers mislukken omdat zij te veel naar een van beide zijden overhellen.

Aan de ene kant vinden we de **machtswellustelingen,** de sergeanten-typen, de regeerderen met de grote mond; voor wie het woord geldt van Talleyrand aan Napoleon: „Met de bajonetten, Sire, kan men alles doen, alleen kan men er niet op gaan zitten". Aan de andere kant staan de marionetten, de zwakke broederen, die alles door de vingers zien, die zich vooral populair of bemind trachten te maken, zonder daar natuurlijk in te slagen.

Gezag moet gehoorzaamheid afdwingen, maar ook verdienen. Juist omdat het gezag dikwijls alleen sterk, of alleen elastisch is, kan men veel in de ongehoorzaamheid en opstandigheid van de onderdanen verklaren (ofschoon niet verontschuldigen). „Ongehoorzaamheid — zegt H. Pradel — is zeer dikwijls het kunstproduct van de onhandigheid en onbevoegdheid van hen, die bevelen".

Chesterton zou zeggen, dat de opstandigheid zich het best laat verklaren door de slechte qualiteit van de kouseband, die tevens **sterk en elastisch** behoort te zijn.

Wil het gezag niet ontaarden in louter macht, dan moet het hogere rechten erkennen; het natuurrecht.

Doet het dit, dan heeft het ook het recht, de zogenaamde rechten van den mens, vooral het beginsel van vrijheid, in het licht van het natuurrecht te interpreteren en uit te maken, wanneer vrijheid ontaardt in losbandigheid.

Vrijheid van pers, vereniging en godsdienst.

Vrijheid van woord en pers is een mooi slagwoord, maar volksmisleiding is een gevaar voor het gemenebest. Wanneer je een hond vergiftigt, ben je strafbaar, maar wanneer je een gemeenschap vergiftigt, krijg je misschien nog een lintje, zoals wel eens is voorgekomen met sommige scribenten in ons lieve vaderland.

Vrijheid van godsdienst is noodzakelijk, maar wanneer die godsdienst veelwijverij veroorlooft of voorschrijft, zal in een gezonde staat het gezag de vrijheid toch een beetje moeten beknotten.

Mag het ook aan de vrijheid van vereniging tornen? Hier komen we aan een zeer delicaat punt. U zult zich herinneren, dat in ons goede vaderland een behoorlijk aantal groepen, bonden, verenigingen, partijen en partijtjes bestaat. Alle verstandige mensen kamden deze versnippering af, vooral die Nederlanders, die zich het dechend beeld der natie noemende, spraken van Nationale kanker, splijtgevaar etc. — en zeer terecht. Niettemin deze toestand was het gevolg van een radicale toepassing van het vrijheidsbeginsel. Wanneer men dus toegeeft, dat het gevolg funest was, dan moet men ook toegeven, dat het beginsel herzien moet worden.

Het biezonder onderwijs en de eenheid.

Laten we eens een vraag stellen. Vindt u, dat het **biezonder onderwijs** een gevaar voor de eenheid betekent?

Het schijnt, dat er thans mensen zijn, die „ja" zeggen.

Dat antwoord is me niet duidelijk. Het biezonder onderwijs is nu eenmaal een feit in ons land. Het werd langs wettige en wettelijke weg ingevoerd, en nog meer: **het werd gewild door de grote meerderheid van ons volk en gevoteerd door de meerderheid van onze volksvertegenwoordiging.** Dat klinkt allemaal zeer democratisch, zózelfs dat een Noordamerikaan aan ons biezonder onderwijs een boekje gewijd heeft, getiteld: „A lesson in Democracy".

Wanneer dus sommige personen aan deze wettelijke instelling beginnen te tornen, dan lijkt dat niet erg democratisch. Het eigenaardige van het geval is nog, **dat de meeste van die personen al 20 of 30 jaar uit ons land weg zijn en voor een gedeelte niet eens meer het Nederlandse burgerschap bezitten.** Moeten we nu werkelijk gaan luisteren naar lieden, die — om welke grondige en lofwaardige reden dan ook, hun burgerschap prijsgegeven hebben. En ik vraag me af, of **zij** het niet zijn, die juist de eenheid in gevaar brengen.

Wanneer men de tegenstanders van het biezonder onderwijs op den man vraagt, wat ze nu eigenlijk daartegen hebben, krijgt men feitelijk nooit een redelijk antwoord.

Het laatste antwoord dat me ter ore of liever onder de ogen gekomen is, komt hierop neer: Het bestaat niet in de Verenigde Staten, dus behoeft het ook niet in Nederland te bestaan.

Op de eerste plaats is het niet waar, dat er geen biezonder onderwijs in de Verenigde Staten bestaat. **Elke bisschop dringt aan op het inrichten van biezondere scholen en bijna elke parochie heeft ze.** Onze Noordamerikaanse medebroeders in het geloof bevinden zich echter nog in de onaangename positie, waarin wij Katholieke Nederlanders vóór 1915 verkeerden, nl. dat ze dubbel betalen, omdat de biezondere scholen niet door de Staat worden gesubsidieerd.

Tussen haakjes: het is ook klinkklare onzin te beweren, zoals onlangs gedaan is hier op Curaçao, dat in Noordamerika „studenten van verschillende gezindten dezelfde godsdienstoefening in hun colleges bijwonen [1]).

Studenten van sommige Protestantse richtingen mogen dat doen (en nog niet eens alle, met name de High Episcopalians niet). Katholieken doen het niet. Zelfs West Point heeft zijn eigen katholieken kapelaan en eigen godsdienstoefeningen.

Maar zelfs als het waar was, dat er in de Verenigde Staten geen biezonder onderwijs bestond, dan lijkt de conclusie, dat het dan ook in Nederland overbodig is, lichtelijk onlogisch. Dat komt zo ongeveer meer op deze redenering:

In Noord-Amerika, maken ze geen Edammer kaas, dus moeten we die vroeger zo winstgevende tak van bedrijf in Nederland ook maar opgeven. — Of: ze hebben in de Verenigde Staten van Amerika gangsters, laten we die dus ook in Nederland invoeren.

Het doel van het biezonder onderwijs is, goede katholieken en goede staatsburgers te kweken. En zolang men niet kan bewijzen, dat het biezonder onderwijs geen goede burgers of zelfs maar minder goede burgers kweekt dan het openbaar onderwijs, zie ik niet in, wat men tegen ons biezonder onderwijs kan aanvoeren.

Welnu, dat bewijs kan men niet leveren, omdat de nuchtere feiten elke poging zouden logenstraffen.

Indien ooit, dan is het zeker, dat in tijd van oorlog de ware burger zich toont. Onze katholieke mannen en vrouwen, tonen zich thans in deze rampzalige tijd, goede, biezonder goede, **uitnemende** Nederlanders. (Honderdmaal beter, dan lieden die hun burgerschap opgegeven hebben. Dat is genoeg.) Welnu die katholieke burgers zijn gevormd in de biezondere scholen. Het spreekt vanzelf dat ik hiermede niets wil afdoen aan de even dappere houding van onze Protestantse en Joodse landgenoten.

Ik zie werkelijk niet in, wat men tegen het biezonder onderwijs kan inbrengen, zolang men niet kan bewijzen, dat dat onderwijs minder goede burgers kweekt dan het openbaar onderwijs, — maar ik zie wel in, dat een staat zelfmoord pleegt door onderwijzers toe te staan stellingen te leren, die de staat en wat daarboven ligt, ondermijnen. Ik zie wel in, dat men economischen en socialen groepen het recht van vrije discussie mag toestaan, — maar ik zie niet in, dat het recht altijd toebehoort aan den financieel sterkste.

Maar nog eens: het interesseert U terecht geen zier, wat ik wel en niet inzie. Waar het op aan komt, is dat we allen een gezond inzicht krijgen in een gezonde structuur van het levend staatsorganisme. **De staat is of moet zijn een organisme zoals het menselijk lichaam zelf is.**

In het lichaam is een grote verscheidenheid van delen, ledematen en systemen: het zenuwstelsel is niet hetzelfde als het ademhalingsorgaan, maar beide werken samen tot instandhouding van het geheel. Evenzo is er in een staat plaats voor vele zelfs heterogene groepen, mits zij het evenwicht niet verstoren. In geen van beiden, noch in het lichaam noch in de staat — willen zij normaal zijn, is er plaats voor gezwellen en uitwassen. Vertonen die zich toch, dan wordt het tijd dat de chirurg of de dokter optrede en desnoods met straffe hand.

Verbetering der democratie moet beginnen met het individu.

Wanneer allen overtuigd waren van de organische eenheid van de natie en eerlijk daarvoor werkten, dan zou het niet gemakkelijk tot gezwellen en uitwassen komen. Het probleem der eenheid in een democratie is dus vóór alles een psychologisch en een moreel probleem.

Het gevaar voor de eenheid schuilt in de individuen. Welnu dan moet de verbetering dus beginnen met het individu. Wil een democratie mogelijk zijn, dan moeten de individuen moreel goed zijn. Bedoeld is echte moraliteit, niet gehuichelde, want zoals U weet: morele huichelarij is de gemakkelijkste weg om de eisen der moraal te ontduiken. Als wij onze gulden maken, zetten we erop: „God zij met ons", maar als wij hem gebruiken, is God soms heel ver van ons. In doodgewone taal heet dat huichelarij. Wij eisen vrijheid van godsdienst d.w.z. het recht om God te dienen volgens ons geweten maar wij hebben geen God meer om te dienen.

Heeft Hitler ongelijk als hij ons huichelaars noemt? In dit éne opzicht mogen wij het nu eens met hem eens zijn, ofschoon hij zelf toch zeker nog veel groter huichelaar is, misschien alleen overtroffen door Mijnheer Goebbels.

Ik wil hier niet spreken, maar nog toch aanstippen, dat **ieder de hand in** eigen boezem moet steken. Ieder moet zich voelen als lid van het gehele volk en daarnaar handelen. Ieder moet de weg tot inkeer inslaan: wanneer ik zeg „iedereen", bedoel ik „iedereen", — niet uw buurman.

Om het nu maar eens heel duidelijk te zeggen: wij moeten ons bezinnen op het doel van ons bestaan. Dat doel is voor den modernen mens, geld, eer en macht. Nu bestaat er echter niet zoiets als genoeg geld, genoeg eer, genoeg macht, en daarom moet het achtervolgen van dergelijke idealen noodzakelijk op teleurstelling uitlopen. Het doel van ons bestaan moet dus iets anders zijn. Trek voor u zelf de conclusie maar.

„The only practical choice before mankind to-day — zegt Gerald Heard in: „Man the Master" — is, if we can change or not our consciousness. If modern man can only be the type of individual which he is **at present** the end is unavoidable".

En wanneer dit woord van een Noordamerikaan ons niet voldoende is, dan moge ik u aanraden te luisteren naar het woord van onze hoogste autoriteit in Nederland: de Koningin, die een paar jaar geleden vóór de oorlog aan iedereen „geestelijke hervorming" **gevraagd heeft.**

In dit opzicht kan de opvoeding wonderen werken, niet een opvoeding van het verstand alleen, maar vooral **een training van de wil.**

Als Hitler en zijn Italiaanse Gauleiter hun verwrongen idealen in de jeugd kunnen inprenten, waarom zouden wij niet hetzelfde doen met onze gezonde Democratische opvattingen?

[1]) Zie het Ingezonden Stuk van Prof. Dr. J. A. C. Fagginger Auer in „Dagblad Amigoe di Curaçao" van 17 September 1943 — Red.

EEN WAARSCHUWING AAN BULGARIJE.

Het Russische nieuwsblad „Izvestia" waarschuwde Bulgarije om uit de oorlog te treden en zeide, dat de nazies de grootste vijanden der Slavische volken zijn, men verzekerde Bulgarije, dat de Geallieerde troepen gereed zullen zijn om het te beschermen tegen mogelijke represailles als gevolg van het uittreden.

Curaçao.

WIE IS DE GELUKKIGE?

1e prijs	5234
2e prijs	7041
3e prijs	6248
4e prijs	14477

CURAÇAO'S MAN VAN HET JAAR.

Nog slechts enkele uren. Vanmorgen stroomden de stembrieven nog binnen. Morgenochtend om 9 uur sluit de gelegenheid. Wat daarna binnenkomt telt niet meer mee. Wij maken er nogmaals op attent, dat de meeste stemmen waardeloos zijn omdat zij kennelijk bedoeld zijn vrienden verdiend of onverdiend naar voren te schuiven. Wie in zijn eigen kring prominent is komt nog niet altijd in aanmerking voor de titel „Curaçao's Man van het jaar", zoals bijvoorbeeld Mr. Hoogeveen of Mariniér Karelse, die door hun brede verdiensten stemmen krijgen uit alle lagen van de bevolking.

Tenzij er bijzondere dingen gebeuren zal een van deze beide heren Man 1943 worden tezaam met Marshall die Time's „Man of the Year" is. Hun voorsprong bij andere druk bestemde personen als Van Boven, Ecury, de Curaçaönaar Elias.

Kreps & De Man, José Kroon, Van der Laan, van de Laarschot, Willemse is te groot.

OUD-GEZAGHEBBER MEINERS BIJ DE WATERVOORZIENINGSDIENST.

Krugers gaat naar Bonaire.

Johan Diedrich Meiners, die enkele weken geleden eervol ontheven werd van het gezagheberschap van de Bovenwinden welke functie hij 13 jaren bekleed had, zal thans met ingang van 1 Januari 1944 benoemd worden tot Hoofdcommies ter beschikking van het Departement van Watervoorzieningsdienst enz. De Heer Xavier H.C.M. („Fé") Krugers, die ondergezaghebber van Saba is geweest, wordt benoemd tot gezaghebber van het gebieds deel Bonaire. Naar wij vernemen zal Gezaghebber Krugers volgende week Dinsdag naar Kralendijk vertrekken.

ADRES FAMILIE WOUTERS.

Van den Heer G. J. J. Wouters ontvingen wij het verzoek het nieuwe tijdelijke postbusnummer te melden. Brieven voor den Heer, Mevrouw of Mejuffrouw Wouters moeten tot nader bericht worden gezonden:

c/a Apartado Z.Z., San José, Costa Rica.

BIDDAG VOOR DE NOORDAMERIKANEN.

Bij gelegenheid van de Nationale Biddag voor de Noordamerikanen, uitgeschreven door President Franklin D. Roosevelt, zal in de R.K. Kerk te Groot Kwartier op 1 Januari des morgens 9 uur een plechtige H. Mis gezongen worden door Chaplain A. Deelen, aalmoezenier van de Noordamerikaanse legertroepen op Curaçao. Het Nederlands Mannenkoor zal bij deze gelegenheid zingen.

Militaire, kerkelijke, burgerlijke autoriteiten en het Corps Consulaire worden uitgenodigd deze officiële plechtigheid bij te wonen.

OUDEJAARSLOF TE GROOT KWARTIER.

Oudejaarsavond zal er in de parochiekerk van Onze Lieve Vrouw van de Berg Carmel te Groot Kwartier een plechtig Lof gehouden worden tot besluit van het jaar 1943. Het Lof, dat door het Nederlands Mannenkoor gezongen wordt, begint om 18.30 uur. Pater Augustinus van der Meer O.P. zal de predicatie houden.

Het Lof wordt door de Curom uitgezonden.

UIT HET SURINAMERSKAMP TE SUFFISANT.

Dansavond: Dansen in de Club op Oudejaarsavond; aanvang 9 uur. Goede muziek, koude dranken, gebakjes, enz. Geen thuisblijvers onder de kampbewoners. Beperkte introductie voor personen niet wonend in het Surinamerskamp.

MEDEDELING VAN DE ADMINISTRATIE.

Met het oog op de steeds stijgender kosten van personeel, papier en ander materiaal is de Administratie van dit blad gedwongen de abonnementsprijs met ingang van 1 Januari 1944 te verhogen tot f 2.— per maand voor Curaçao en Bonaire en tot f 2.50 per maand voor Aruba.

Een abonnement voor Suriname kost f 3.50.

Tevens maakt de Administratie van deze gelegenheid gebruik den abonnees te verzoeken de abonnementsprijs bij de eerste aanbieding der rekening te voldoen. Het innen der gelden is wegens het personeeltekort op zich zelf reeds zulk een probleem, dat de volle medewerking en welwillendheid van de lezers ten zeerste op prijs zal gesteld worden.

WERELDNIEUWS

SMUTS OVER DE GROTE VIER.

Veldmaarschalk Jan Christiaan Smuts pleitte in een toespraak te Pretoria voor een nauwer verbond tegen de aanvallende landen dan waarin de Volkenbond voorzag en stelde voor, dat de Verenigde Landen onder leiding van de „Grote Vier" voorlopig een plan maken voor een na-oorlogse internationale organisatie om de vrede en veiligheid te verzekeren. De Premier van Zuid-Afrika zeide, dat de onzijdige landen zich moeten kunnen voegen bij de groep, doch dat de verslagen vijandelijke mogendheden moeten wachten tot „zij onder de juiste hoede zijn genezen van hun gevaarlijke obsessies en hun verwrongen uitzicht op de wereld".

Smuts hield de radiorede bij het aanvaarden van een medaille van de Woodrow Wilson Foundation voor onderscheiden diensten welke hij bewezen heeft.

Smuts leverde critiek op de mening, dat de Volkenbond te ver ging, te veel eiste en verplichtingen oplegde aan zijn leden, welke „gevaarlijke intrigues" konden meebrengen.

„De Bond ging in feite niet ver genoeg en was niet duidelijk genoeg bij het opleggen van bepaalde verplichtingen voor het bewaren van de vrede", zeide hij. „Zelfs zij die poogden te ontkomen aan de lichte, doch noodzakelijke lasten van de Bond, geraakten onder de zwaardere last van de meest vernietigende oorlog der geschiedenis."

„Het is misschien waar, dat de grondleggers (van de Volkenbond) beheerst werden door een idealisme, dat niet in overeenstemming was met de harde werkelijkheid.

Ditmaal zullen wij realisme aan idealisme moeten paren. En in realistische geest zullen wij vroegere fouten moeten vermijden en trachten te bouwen op de grondslagen die reeds in deze oorlog gelegd zijn. Alzo zullen wij de vrede ingaan met een groep die reeds bestaat in de Verenigde Landen en hem organiseren voor de toekomstige vrede en veiligheid".

Smuts zeide, dat de Verenigde Staten, Groot Britannië en Rusland „zijn aangewezen" voor het geven van leiding en voor de verantwoordelijkheid om de vrede te handhaven ten minste gedurende de tussentijdse periode waarin de nieuwe wereldorganisatie zal worden gevormd. „Hierbij kan China worden gevoegd als erkenning van zijn belangrijkheid, zijn heldhaftig verzet tegen Japan en zijn nieuwe leiderschap in Azië."

„Zonder de macht waarover zij beschikken en de eenheid in leiding waarin zijn kunnen voorzien zou de herstelperiode na deze oorlog kunnen worden gevolgd door dezelfde dwalende gedragslijnen die de vorige vrede hebben verwoest".

Smuts zeide, dat de nieuw internationale organisatie de nationale souvereiniteit ongeschonden moet laten en allen de mogelijkheid van zelfvolmaking moet toestaan." (Preyoria, (AP) 28.12).

HET OFFENSIEF DER RUSSEN.

Henry Cassidy seint uit Moskou:

Generaal Nikolai Vatutins 1e Oekraine-leger, dat de voorhoede vormt van het drievoudige Russische winteroffensief, rolde voort naar Ruslands oude grenzen over de vlakke bevroren steppen die weinig natuurlijke hindernissen bieden ten Oosten van de rivier de Boeg in Polen — nog 300 kilometer ver. Terwijl de Noordelijke arm van Vatutins strijdkrachten snel de 70 kilometer brede breuk in de Leningrad-Odessa spoorlijn van Korosten tot Tsjernyakhov uitbreidt, nadeeren andere eenheden de stad Zjitomir uit het Noord-Oosten. De laatste berichten van het front zeiden, dat de voorste troepen reeds de stad Livkov voorbijgetrokken zijn, op 8 kilometer ten Noord-Oosten van dat belangrijke spoorwegknooppunt in de Westelijke Oekraine.

Er zijn nergens tekenen te zien, dat het volkomen gedesorganiseerde leger van Maarschalk Fritz von Mannstein in staat zal zijn de ontstuimige Russische opmars te stuiten voordat de Boeg bereikt is. Aan het Zuidelijk front in de Dnjepr-bocht trok het 3e Oekraine-leger van Generaal Rodion Malinovsky Westwaarts in een nieuwe opmars welke slechts ondergeschikt is aan Vatutins offensief. Over de Dnjepr van Zaporozhe uit vorderde dit leger reeds 15 kilometer zodat de grote Dnjepr-dam weer geheel in Russische handen is.

Aan een derde front ver naar het Noorden in Wit-Rusland gingen de troepen van Generaal Ivan Bagramian voort met de omsingeling van Vitebsk. Zij doodden 1700 Duitsers en bevrijdden nog verschillende steden. Voorts sloegen zij „onophoudelijk tegenaanvallen" af om nieuwe stellingen in te nemen te Laskvida en Borovnia op 15 kilometer ten Noorden van Vitebsk. (Moskou, (AP) 30.12).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD AFRIKA.

„Te land: De opmars van het 8e leger in de Adriatische kustsector en de plaatselijke vordering van het 5e leger in de bergen duren voort. Elders langs beide fronten zijn patrouilles actief.

In de lucht: Belangrijke spoorwegverbindingen in Midden en Oost-Italië waren gisteren het doel van onze bommenwerpers. Grote strijdkrachten van zware bommenwerpers, geëscorteerd door gevechtsvliegtuigen, boekten goede resultaten te Rimini en Ferrara. Er werden voltreffers geplaatst op de gebouwen en rangeerterreinen die verschillende ontploffingen en branden veroorzaakten. Middelzware bommenwerpers vielen installaties te Certaldo, Orvieto, Bucini en Foligno aan. Gevechtsbommenwerpers plaatsten treffers op doelen te Angini. Geen onzer vliegtuigen wordt vermist". (Algiers, (AP) 30.12).

ALLERLAATSTE NIEUWS.

— **Franse saboteurs** hebben de voornaamste spoorlijn van de Duitsers langs de kust van de Atlantische Oceaan nabij de stad Pons ten Noorden van Bordeaux vernield. De sabotage vond plaats op 27 December maar werd niet ontdekt voordat de Bordeaux Parijs expres op een vrachttrein liep welke reeds was gederailleerd.

— **Generaal Giraud** en André le Trocquer, Commissaris van Oorlog en Luchtvaart in het Franse Comité, bezoeken thans het Italiaanse front. Zij inspecteren de Franse eenheden die thans in strijd zijn. Dit wordt uit Berlijn gemeld.

— **Het Duitse** agentschap DNB geeft de ontruiming van Korostem toe.

— **Het Duitse** communiqué gaf zware schade toe in verschillende wijken van Berlijn. Vooral de woonwijken zouden getroffen zijn.

— **Gemeld wordt,** dat Britse troepen Castel di Sangro bezet hebben en zijn gepasseerd. Ten Noorden van deze plaats loopt de verkeersweg van Picara naar Rome.

— **De Noordamerikaanse** Marine maakte bekend, dat een Noordamerikaans koopvaardijschip midden September door een vijandelijke duikboot werd getorpedeerd en tot zinken gebracht in de Caraïbische Zee. Schipbreukelingen werden te Miami aan land gezet.

— **Officieel wordt medegedeeld, dat zware bommenwerpers van de Noordamerikaanse 8e luchtmacht, geescorteerd door Noordamerikaanse en Britse gevechtsvliegtuigen, heden doelen in het Zuid-Westen van Duitsland hebben aangevallen.**

— **Generaal George Catlett Marshall,** Hoofd van Staf van het Noordamerikaanse eger, is „Man van het Jaar" van 1943 op de omslag van de laatste „Time". Het tijdschrift zeide, dat andere personen, die overwogen werden waren Premier Churchill, Generalissimo Tjang Kai Sjek, Premier Stalin en President Roosevelt.

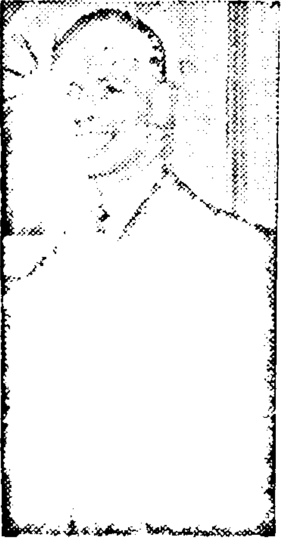
„Alle beslissingen worden aan het Moederland overgelaten", verklaart Eelco van Kleffens.

Samenwerking met Engeland en Verenigde Staten zal innig blijven.

Minister van Kleffens wenst geen ontwapening na de oorlog.

Samenwerking tussen Nederland en Sovjet-Rusland is volgens Van Kleffens noodzakelijk.

In een rede voor Radio-Oranje heeft de Minister van Buitenlandse Zaken Meester Eelco Nicolaas van Kleffens een antwoord gegeven op de jongste redevoering van Generaal Jan Christiaan Smuts over de toekomstige samenwerking tussen Nederland en Groot Britannië. De Minister wees er op dat uit de sluikbladen blijkt hoe de gedachten van velen in Nederland uitgaan naar de houding die aangenomen dient te worden tegenover andere landen na de bevrijding. Aan het Nederlandse volk zelf zal de keuze gelaten worden welke buitenlandse politiek gevolgd wordt. De dag komt — en die

EELCO NICOLAAS VAN KLEFFENS.
Minister van Buitenlandse Zaken.

dag zal niet in een te verre toekomst liggen — dat het Nederlandse volk vrij is om zijn eigen bestemming te bepalen. „Indien ik vanavond" aldus de Minister ,enkele dingen zeg over onze toekomstige politiek is dat slechts om enkele stenen bij te dragen tot het gebouw dat gij zelf zult oprichten. Enkele dezer stenen zijn nu reeds in uw bereik, andere nog niet.

Ik begin met het volgende vast te stellen: Het is mijn vaste overtuiging, dat onze voor-oorlogse politiek van inschikkelijkheid dood is. Maar wat zal er voor in de plaats komen?

Een Engelsman, en het was de eerste de beste niet, vroeg mij eens in het openbaar: „Waarom heeft Nederland geen militaire overeenkomst met ons gesloten toen het nog tijd was, vóór de Duitse inval?" Ik antwoordde hem, eveneens in het publiek: „Deze vraag kwam in het geheel niet ter sprake, zelfs indien wij iets dergelijks gewenst hadden, omdat Engeland veel te ver gegaan was met zijn ontwapening". De loop van de oorlog heeft dit trouwens maar al te duidelijk bewezen tegenover een Duitsland dat zich steeds meer bewapende stond een Engeland, dat niet in staat was voldoende tegenstand te bieden. Een militaire overeenkomst met een dergelijk land te maken, zou een dwaasheid zijn geweest, hoewel het waar is, dat Engeland ons hetzelfde verwijten kon. Wij Nederlanders kunnen slechts aan militaire samenwerking denken, wanneer wij zelf naar omstandigheden goed gewapend zijn (wij behoeven niet steeds tot aan de tanden gewapend te zijn) indien Duitsland ontwapend is of degenen met wie wij ons voorstellen samen te werken een militair apparaat onderhouden dat sterk genoeg is).

Toen Generaal Smuts ons voorstelde na de oorlog samen te werken met Engeland was mijn antwoord: Wij kunnen hieraan slechts denken indien het Britse Imperium en Groot Britannië in het biezonder, evenals wij, tonen niet van plan te zijn weer de weg in te slaan van een ontwapening op grote schaal. Hieruit volgt vanzelfsprekend dat wij ons niet meer voor eens en voor altijd kunnen binden.

Zou het een goed zijn onder dit voorbehoud samenwerking te zoeken met Engeland in de toekomst?

Gij moet uw eigen besluiten trekken. mijn taak is het alleen de nodige stenen aan te brengen. Daar zijn echter enkele cardinale punten.

In de eerste plaats moet ik wijzen op de Duitse tendens van jaren reeds; wij kunnen niet verwachten dat er een plotselinge ommekeer hierin zal plaats grijpen; Duitsland gaat deze oorlog verliezen en hieruit zal een geest van wraak ontstaan; mogelijk zullen de toekomstige regeerders van Duitsland zich voordoen als zachtaardige lammeren, maar het Duitse volk munt uit in schijnheiligheid, waar dit van pas komt. Wij moeten ons hierdoor niet laten bedriegen. Nu Duitsland geleerd heeft hoe zwak het staat tegenover een luchtaanval, zal het wellicht voor enige tijd kalm blijven; maar dan ook alleen om deze reden en niet omdat het van geweld heeft afgezien.

Wij moeten niet uit het oog verliezen dat de moraal van een groot deel van het Duitse volk niet al te hoog is en sterk aangetast is door de leerstellingen van de nazies. Het gepraat dat „rechtvaardigheid is wat den Duitsen volke nuttig is" en de onzin over het Herrenvolk, waar al de anderen ondergeschikt aan zijn, al deze dingen zijn den jongeren in Duitsland opgedrongen en hebben dit land tot een land van wilden gemaakt, waarvan de doctrine gelijk staat met de zedenleer van de roofdieren.

Wij mogen in geen geval vergeten, dat deze roofdieren in een kooi er wel tam kunnen uitzien maar dat zij wilde beesten blijven.

In de derde plaats moeten wij het feit onder de ogen zien, dat in deze tijd een land niet militair sterk kan zijn, indien het geen grote industriële organisatie ter beschikking hebbe. Indien Nederland aan zichzelf wordt overgelaten zullen wij nooit een dergelijke organisatie hebben. Indien wij maar steeds op onszelf blijven staan zullen wij er nooit zeker van kunnen zijn, dat wij in ogenblikken van gevaar de vereiste bewapening bezitten of in staat zullen zijn haar te verkrijgen. Indien de anderen niet weten in hoeverre zij op ons kunnen rekenen, zullen zij eerder afwijzend staan tegenover het bieden van hulp.

Daarom staan wij voor de keuze: afzondering of samenwerking met andere volken. Het is aan u om te kiezen.

Ik behoef verder niet meer te spreken over de quaestie van een toekomstige isolatie-politiek. Maar wanneer het gaat om de keuze met wie wij zullen samenwerken, doen wij er wel verstandig aan te onderzoeken met wie wij het best kunnen samengaan.

De propaganda van den vijand is er op gericht de zaken voor te stellen alsof wij Nederland deel willen laten uitmaken van het Britse Imperium. U kunt gerust zijn, iets dergelijks is ons nooit voorgesteld. En indien ons ooit een voorstel gedaan wierd, zou het zeker niet zijn, om deel uit te maken van het Britse Keizerrijk.

Het Britse Keizerrijk is een gemeenschap, waarvan alle delen onder de Britse Kroon staan, zoals de Nederlanden onder de Nederlandse Kroon staan. Daarom kan er geen sprake zijn van een opslorping van ons Koninkrijk in een andere gemeenschap of zelfs van de een of andere vorm van ondergeschiktheid. Samenwerking is echter verre van uitgesloten. Wat wij ons hebben af te vragen is: Zal een dergelijke samenwerking beperkt blijven tot het Britse Rijk? Dit is niet alleen van ons afhankelijk, maar ook van den anderen bondgenoot, met wien wij gemeenschappelijke belangen hebben door onze positie in de Stille Oceaan. Ik bedoel natuurlijk de Verenigde Staten.

Het is nu nog te vroeg om te bepalen welke houding de Verenigde Staten na deze oorlog zullen aannemen ten opzichte van een militaire en politieke samenwerking met andere landen.

Ten opzichte van Zuid-West Azië, waar China een zo belangrijke plaats inneemt is het te begrijpen, dat de houding van de Verenigde Staten niet dezelfde zal zijn als ten opzichte van Europa.

Maar indien de Verenigde Staten geneigd zijn met ons, zowel als met Groot Britannië samen te werken, een eventualiteit, die ongetwijfeld voor ons van het grootste belang zou zijn, dan is het toch nog te vroeg om hierover nu reeds iets bepaalds te zeggen.

De hoofdzaak is, dat wij mogen hopen, dat, geleerd door bittere ondervinding en door een beter begrijpen, de Verenigde Staten zich bewust worden van de vitale belangen van Amerika in de handhaving van de vrede in Europa. Tweemaal hebben de Verenigde Staten gezien, dat in feite de aanvallen van Duitsland op Nederland, België en Frankrijk aanvallen zijn gericht tegen Engeland en ik geloof, dat de Verenigde Staten nu beter dan vroeger beseffen dat met de val van Engeland een dolk geplaatst wordt op het hart van de Verenigde Staten.

Indien wij werkelijk die richting uit gaan zullen wij in het Westen de vorming zien van een sterke macht, die de Verenigde Staten, Canada en andere Britse Dominions omvat, als een arsenaal en een krachtreservoir met Engeland als basis vooral voor de luchtmacht en het Europese vasteland als bruggehoofd, ik bedoel Nederland, België en Frankrijk.

Een dergelijke ontwikkeling zou er ons toe voeren te steunen op de Westelijke mogendheden, maar zij zouden ons van haar kant ook nodig hebben. Wij kunnen ons slecht een sterker positie voor ons land voorstellen.

Dit Westelijke blok zou een tegenhanger vinden in Rusland. Wanneer Japan verslagen is zal het hart van Rusland beschermd zijn in het Noorden, Oosten en Zuiden door de natuurlijke grenzen. Maar evenals wij zal Rusland zijn volle aandacht moeten wijden aan zijn open grens aan de Duitse zijde. Hieruit volgt automatisch dat er goede betrekkingen zullen moeten zijn tussen Nederland en de Sovjet Unie. Wanneer dit alles verwezenlijkt kan worden, denk ik dat een lange vredesperiode gewaarborgd is. In deze structuur zal Frankrijk de nu nog open plaats der Westelijke Mogendheden moeten nemen. Wij hopen, dat het gezuiverd en gesterkt zal oprijzen uit de beproeving waar het drie jaar geleden in geworpen werd.

Dat België aan onze zijde zal staan, is aan geen twijfel onderhevig. Het is vanzelfsprekend, dat bij een uiteenzetting als deze, hoe objectief dan ook, de gedachten van den spreker tussen de lijnen door te lezen zijn. Gij hebt ook het volle recht om deze te kennen.

Maar bindende beslissing op het gebied van buitenlandse politiek noch op enig ander gebied, zullen door de huidige regering niet genomen worden, zolang de Duitsers ons land bezetten, tenzij, het onvermijdelijk moest zijn. Want de gebeurtenissen staan niet stil en daarom is het niet steeds mogelijk om te wachten tot de dag van Hitlers nederlaag.

Tot nu toe was het niet nodig een dergelijke beslissing te nemen maar ik kan u de verzekering geven, dat voor zover het in ons menselijk bereik ligt alles overgelaten zal worden aan de wil van het herrezen Nederland.

„CHRISTIAN SCIENCE" — KERKEN GESLOTEN.

Alle „Christian Science" kerken in Nederland zijn door de Nazies gesloten en hun bezittingen in beslag genomen, omdat de diensten gedeeltelijk in het Engels gehouden werden.